

1 את הזולת אפשר לרמות פעם, פעמיים או שלש פעמים, אבל בסופו של דבר הוא תופס שאצל
 2 ה"נואם" אין זה ענין עצמי, שנוגע לו, אלא זוהי דרשה תמורת תשלום ("אָ באַצאָלטע דרשה"), ואז
 3 יכולה להתבטל חס-ושלום גם ההשפעה שהיתה לפני שהשומע "תפס" שזהו דבר שנעשה תמורת תשלום.
 4 ובכן: במצב כזה שיש לו עסק עם "עפר יעקב" של יהודי נוסף, ועל-אחת-כמה-וכמה אם לא השלים
 5 עבודתו בנוגע ל"עפר יעקב" שבעצמו, ברמ"ח אבריו ושס"ה גידיו - בודאי אינו יכול להסתפק
 6 במסירות-נפש שהיתה לו בהתחלת היום בקומו משנתו, אלא יש צורך לעורר את המסירות-נפש "בכל
 7 שעה ושעה על-כל-פנים", כשמתחלפים צירופי השמות כו' - אם הוא לומד תורה במשך "שעות הרבה
 8 רצופות" (כמבואר ב'תניא'¹⁰⁰), ועל-דרך-זה בכל ענין וענין - כשמתחיל ענין חדש, ולפעמים קרובות -
 9 גם כשממשיך ענין ישן, כך, שזקוק לענין המסירות-נפש בכל ענין וענין ובכל רגע ורגע.

10 ובסגנון האמור לעיל - לא להפוך את החומץ לשמן, ואז תספיק גם הנהגת הטבע, אלא באופן
 11 ש"יאמר לחומץ וידלוק", והיינו, שהוא חי עם ה"חומץ", כיון שעדיין לא הגיע למעמד ומצב שיהיה
 12 ביכלתו להפוך ה"חומץ" ל"שמן", אבל אף-על-פי-כן, בכל רגע ורגע ביכלתו לפעול על עצמו שיתחיל
 13 להאיר ברגע זה, ולאחרי כן יחזור ויתייגע עוד הפעם כו'.

14 כב. על-פי-זה יש לבאר ענין נוסף - בנוגע לברכת הנסים:

15 ישנו דין בשולחן-ערוך¹²³ - מדברי הגמרא¹²⁴ - שהרואה מקום שנעשה בו נס לאביו או לרבו צריך
 16 לברך ברכת הנסים, וטעם הדבר - מצד השייכות של הבן אל האב, ועל-דרך-זה בנוגע לשייכות של
 17 התלמיד אל הרב.

18 ולכאורה, לפי הסברה זו, הנה חיוב אמירת הברכה במקום שנעשה בו נס לאב, הוצרך להיות רק בנס
 19 שנעשה לאב לפני שנולד הבן, דכיון שנולד מאב זה שנעשה לו הנס, הרי זה נס ששייך גם אליו;
 20 מה-שאינ-כן אם הנס אירע לאב לאחר שנולד הבן ונעשה מציאות בפני עצמו, אין זה שייך אליו, לפי
 21 שאינו פועל בו שום שינוי, כך, שאין חילוק בין נס שנעשה לאביו או נס שנעשה לאחר, כיון שבענין
 22 זה אין קשר בינו לבין אביו (שהרי אין זה שייך לדין כיבוד אב, אלא זהו דין מיוחד בנוגע לברכת
 23 הנסים)¹²⁵.

24 ועל-דרך-זה בנוגע לרבו: בשלמא כאשר הנס אירע לרב בהיותו רבו, שעדיין מקבל השפעה ממנו -
 25 הרי השינוי שנעשה אצל רבו כתוצאה מהנס, יש לו איזו שייכות גם אליו, ולכן צריך לברך עליו; אבל
 26 אם הנס אירע לרב לאחר שנעשה הפסק בינו לבין הרב - אין זה שייך אליו שיצטרך לברך על זה,
 27 והיינו, שביחס לענין זה אינו תלמיד לרבו, ועל-דרך-זה בנוגע לאב, שביחס לענין זה אינו בן להאב,
 28 אלא זהו ענין צדדי שאירע אצל האב ופעל עליו, אבל אין זה שייך להבן, שבגלל זה יצטרך הבן לברך
 29 בשעה שרואה (לא את אביו או רבו, אלא) את המקום שבו נעשה הנס ופעל שינוי אצל האב.

30 אבל בגמרא, ואפילו בשולחן-ערוך, ששם צריך להיות מבואר יותר - לא נזכר חילוק בין נס שאירע
 31 לפני זה או לאחר זה, אלא בכל האופנים צריך לברך כשרואה המקום שבו נעשה הנס לאביו או רבו.

32 לכאורה היה אפשר לבאר זאת בנוגע לרב שהוא חסיד וצדיק - על-פי המבואר באגרת הקודש¹²⁶
 33 בענין השייכות שבין חסיד לרבו, שכיון ש"חיי הצדיק אינם חיים בשריים, כ"אם חיים רוחניים כו'",
 34 אזי אפילו לאחר כמה זמן, ואפילו לאחר עליית הנשמה מהגוף, פועל הצדיק על תלמידיו ומקושריו
 35 ההולכים באורחותיו, וגם על תלמידי תלמידיו - גידולי גידולין כו', כמבואר שם בארוכה.

36 אבל, ענין זה אינו שייך לכאורה אצל מי שנקרא רבו רק בגלל ש"האיר עיניו במשנה אחת", ולדוגמא:
 37 שהסביר לו הפירוש ד"זוהמא ליסטרון"¹²⁷ - שהרי אין זה רב שקיבל ממנו הדרכה בעבודת ה', ולכן
 38 נתקשר אליו כו', אלא רק שמע ממנו פירוש תיבה בגמרא או במשנה וכיוצא בזה, ומזה אין הוכחה כלל

- התוועדויות ח"א ע' 127.

126 סז"ך וביאורו.

127 ב"מ לג, א.

123 אור"ח סרי"ח ס"ד-ו.

124 ירושלמי ברכות רפ"ט.

125 ראה גם שיחת י"ב תמוז השי"ת בתחלתה (תורת מנחם